

نقش خانواده در تربیت دینی فرزندان

از منظر امام علی علیه السلام در نهج البلاغه

گردآورنده

زهرا مومنی

مومنی، زهرا - ۱۳۶۸	سرشناسه
نهج‌البلاغه، برگزیده، شرح	عنوان قراردادی
نقش خانواده در تربیت دینی فرزندان: از منظر امام علی علیه السلام در نهج‌البلاغه /	عنوان و نام پدیدآور
گرداورنده زهرا مومنی.	
تهران: تفکر آینده‌ساز، ۱۴۰۱.	مشخصات نشر
ص. ۱۴۳	مشخصات ظاهری
۹۷۸-۶۲۲-۵۸۹۱-۶۹-۲	شابک
فیبا	وضعیت فهرست نویسی
كتابخانه.	پادداشت
علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ق. نهج‌البلاغه - تعلیمات	موضوع
دينی اسلامی	
Ali ibn Abi-talib, Imam I. Nahjol -- Islamic religious education	موضوع
علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ق. نهج‌البلاغه - تربیت اخلاقی	موضوع
Ali ibn Abi-talib, Imam I. Nahjol - Balaghah -- Moral education	موضوع
علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ق. نهج‌البلاغه - نقد و تفسیر	موضوع
Ali ibn Abi-talib, Imam I. Nahjol - Balaghah -- Criticism and interpretation	موضوع
تعلیمات دینی اسلامی	موضوع
Islamic religious education	
علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ق. نهج‌البلاغه، برگزیده، شرح	شناسه افزوده
Ali ibn abi-Talib, Imam I, 600-661. Nahjol - Balaghah: Selections - Commentaries	شناسه افزوده
BP۳۸/۰۹	رده بندی کنگره
۲۹۷/۹۵۱۵	رده بندی دیوبی
۸۹۵۲۳۶۵	شماره کتابشناسی ملی
فیبا	اطلاعات رکورد کتابشناسی

نقش خانواده در تربیت دینی فرزندان

از منظر امام علی علیه السلام در نهج‌البلاغه

که مولف: زهرا مومنی

که صفحه آرا: معصومه اسفندیاری

که ناشر: تفکر آینده‌ساز

که طراح جلد: تفکر آینده‌ساز

که شمارگان: ۱۰۰ نسخه

که سال و نوبت چاپ: ۱۴۰۱ - اول

ISBN : 978-622-5891-69-2

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۵۸۹۱-۶۹-۲

دفتر انتشارات: میدان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - کوچه ژاندارمری - پلاک ۱۳۲ - طبقه دوم

تلفن: ۰۹۱۰۱۷۴۰۳-۶۶۹۷۹۴۰۲

سایت انتشارات: yun.ir/77heb3

بهاء: ۱۳۵۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۱	پیشگفتار
۱۷	مقدمه
۲۳	فصل اول تربیت دینی
۲۵	فصل دوم تعریف و مفهوم تربیت
۲۷	ماهیت تربیت
۲۷	عناصر تربیت
۲۹	تربیت در اسلام
۳۵	ویژگی های تربیت اسلامی
۳۷	هدف از تربیت
۴۲	دین
۴۳	شناخت

۴۳	ایمان.....
۴۴	عمل.....
۴۴	تریبیت دینی
۴۵	خانواده و نقش آن در تربیت دینی
۴۶	انواع خانواده ها
۴۷	ویژگی های مهم خانواده در تربیت دینی فرزندان.....
۴۷	تفاهم بین والدین
۴۸	خانه فاطمه (سلام الله علیها) و علی (علیه السلام) مصدق تفاهم کامل
۴۹	بعد الگویی خانواده
۵۰	جدیت و منظم بودن.....
۵۱	شیوه های تربیت دینی
۵۱	شیوه کلامی.....
۵۲	شیوه نمادین عملی
۵۵	راه های وصول به تربیت دینی
۵۸	عوامل مؤثر در تربیت دینی خانواده.....
۵۸	تجذیه
۶۱	دستورات والدین
۶۱	درست بودن دستورات والدین
۶۳	هماهنگ بودن دستورات والدین.....
۶۴	قابل فهم بودن دستورات والدین

اصل تشویق و پاداش (ایجاد شوق و رغبت).....	۶۷
پرورش عواطف دینی کودکان	۶۸
نقش الگو در تربیت دینی	۶۸
استفاده از ابزارهای موثر در تربیت دینی	۶۹
برگزاری اردوهای زیارتی و سیاحتی	۷۱

فصل سوم

مولفه‌های تربیت دینی از منظر امام علی (ع) با تأکید بر خانواده	۷۳
سبک‌های تربیت دینی خانواده	۷۶
سبک کلامی و غیرکلامی (عملی)	۷۶
خانواده و اهمیت آن در تربیت دینی	۸۰
مفهوم تربیت دینی از منظر امیر المؤمنین با تأکید بر خانواده	۸۱
اصول تربیت از منظر امیر المؤمنین	۸۲
اصل کرامت	۸۴
اصل تفاوت‌های فردی	۸۷
اصل اعتدال	۹۰
اصل تعقل	۹۱
اصل تفکر	۹۴
اصل تدبیر	۹۷
مولفه‌های تربیت دینی از منظر امام علی علیه السلام	۱۰۰
نمای	۱۰۰

پیشگفتار

مساله تربیت مهم ترین مساله ای است که در طول اعصار ذهن بشر را به خود مشغول ساخته است. چون شکوفایی و ترقی هر جامعه مبتنی بر تربیت صحیح یکایک اعضای آن جامعه است. خانواده اساسی ترین رکن در تربیت است و یک نهاد طبیعی، فطری والهی است و مهم ترین مکتب تربیت و تکامل انسان هاست. دین اسلام و نهج البلاغه که آیینه تمام نمای کتاب آسمانی و قرآن کریم است به صورت بسیار عمیق و اصولی و با درنظر گرفتن عظمت و کرامت انسان به عنوان موجودی که حیلمند اورا خلیفه و جانشین خودبر روی زمین قرار داده است به این مساله مهم و اساسی پرداخته است. در این میان به بررسی نقش و تاثیر خانواده در تربیت دینی فرزندان از دیدگاه امام علی (علیه السلام) در نهج البلاغه به روش کتابخانه ای پرداخته ایم.

نتایج حاصل از این کتاب حاکی از آن است، اصول تربیت دینی که برگرفته از نهج البلاغه است شامل اصل کرامت، تفاوت های فردی، اعتدال، تعقل، تفکر و تدبیر است که از آنها به عنوان راهنمای عملی در مسائل تربیت دینی استفاده می شود. وهمچنین عواملی مانند تغذیه، وراثت، درست بودن و هماهنگ بودن و قابل فهم بودن دستورات والدین، و پرورش عواطف دینی

واستفاده از الگو وابزار مناسب می توانند در تربیت دینی فرزندان موثر

باشند که فراهم آوردن محیط و شرایط مناسب به عهده والدین می باشد.

در اهمیت تربیت دینی همین بس که انگیزه بعثت انبیا در اصل بر همین

هدف استوار است و قرآن کریم که کتاب هدایت و انسان سازی است در

برخی از آیات به طور صریح به تربیت دینی فرزندان پرداخته، می فرماید:

(بِأَيْهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوَا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيَكُمْ نَارًا وَقُوَّدُهَا النَّاسُ وَالْجِحَارَةُ)

(تحریر/۶)

ای کسانی که ایمان آورده اید! خود و خانواده خویش را از آتشی که هیزم

آن انسانها و سنتها است نگه دارید

در آیه ای دیگر می فرماید: (فَلَمَّا إِنَّ الْخَاصِرِينَ الَّذِينَ حَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَ

أَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ) (زمر/ ۱۵)

زیانکاران واقعی آنان اند که سرمایه وجود خویش و خانواده [بستگانشان] را در

روز قیامت از دست داده اند.

تربیت دینی فرزندان، امری لازم و ضروری است. مذهب و دین، پایه

و خمیرمایه همه جوانب و ابعاد زندگی فرد و سبب بسیاری از روش ها است. چه

بسیارند امانت های الهی که در سایه بی توجیهی اولیای فرزندان به جنبه های

عقیدتی و مذهبی او، دچار تزلزل می شوندوایا اینکه کودکانی رامی شناسیم

که می توانند در آینده های نزدیک، اعضای مفید به حال خود و اجتماع

تربیت شوند. تربیت دینی، کنترلی برای اخلاق و ضابطه ای برای حیات

فردى و اجتماعی به منظور رشد معنویت و آرمانگرایی است. دین می تواند